

Gierik 95, juni 2007

Alexandra Pareira

VERANDERING

buiten spelen de kinderen werkman
ze leggen steentje op steentje en zingen

onder de gele brem metselt de man die zijn zoon verloor
steen op steen in de zon en ademt

de lucht van jong gras in, de geur van klei, modder, moeras
en hoort

de slaap van een vliegtuig in adembenemende wolken
zijn draaiende tollende kind is op weg

eend zegt hij wolf, nee letter!
de hemel blauw schrift

zolang de vader metselt noemt hij namen
zolang hij nakomt spreekt hij af

is het niet waar dat zijn kind daar ligt nog in zijn bed alsof hij slaapt

hij wil handen wassen, bad en schone kleren
niet toedekken maar slaan, hem wekken

Hij voelde iets stond te gebeuren
Hij heeft geluisterd en onthouden

Naast de gele brem stapelen kinderen stenen
kijken het dal in van morgen waar water glimt

Alvert Kostverloren

GOED

vrolijk eenzame uitvaarten met
je eigen aanwezigheid op bezoek
met bloemen verloren gewaande bejaarden
zing en breng het comateuze leven
vreugde en wees opgewekt en sterk

goed

ze zwijgen je dood of vloeken je stijf
nog voor je bent uitgesproken
bedenk dat je niets doet voor je eigen
gemoed maar voor je goede naam
dus hoe ze ook zeuren of vitten
je glimlach kan zo blijven zitten

VERTEL NOG EENS

vertel nog eens van vroeger
van je daden en je dorpelingen
hoe ze in je straat verschenen
voor je raam langsgleden
uit het zicht verdwenen en

hoe elke dag weer een van hen
zijn hand opstak zijn hoed afnam
de deurbel kreunen deed en

hoe ze tussen de gordijnen
door de voorkamer inkeken
waar jij van geen wijken wist je
vesting met de moed der wanhoop
tot de laatste man verdedigde

Luc Boudens

NOOIT MEER VRIJ VAN ZORGEN

Ludo werd 52
en woonde bij zijn moeder
in Hoboken.
Ze wist niet dat haar
enige zoon
een homo was
maar daar kon ze mee leven.
De vrouw in kwestie
had met Ludo niet meteen
een prijsbeest op de wereld gezet
maar mijn kind schoon kind
anders ging een mens
er aan ten onder.
In de mannenkroeg
droeg Ludo
de simpele ziel
graag
een marine-uniform.
Ludo werd 52
en werkte in een of ander
nepstatuut
aan de stad of bij het OCMW,
ik wil er van af zijn.
Eergisteren
in de sauna
zakte Ludo
plots naar de bodem
van het ijsgekoelde buitenzwembad.
Ludo had vloeibare extacy op
stevig wat gezopen
en poppers gesnoven.
In het bad kreeg Ludo,
het kind van zijn moeder,
een fatale hartstilstand.
Nooit meer vrij van zorgen
met kinderen als die Ludo.

ALOUDE WAARDEN

Het meisje is als een matrone.

'Hey Buffel,' roept ze naar
het tafeltje aan de overkant,
'hoe gaat het er nog mee?'

Buffel, de dronkelap
begint vet te lachen.

'Gedraag je!' snauwt
de vriend van het meisje.

'Waarom doe je zoiets?'
sist hij nijdig.

Buitenhuis is hij graag fatsoenlijk,
dat kunnen we aflezen van
zijn holle hoofd.

Fatsoen schept orde,
maakt duidelijk,
voedt een soezend gemoed.

Het meisje tast naar een zakdoek
in de bruinlederen handtas
die aan een verse rundlever
doer denken.

'Stop met dat stomme gesnotter,'
beveelt het vriendje.

Het snotteren stopt.

Ze zitten weer stilzwijgend
achter hun glas bier.

Hij tevreden en geschift.

Zij vernederd en geschift.

En buiten rijgen de
dagen zich aaneen.

EEN STILLE KRACHT

Vorige week was plots de kogel door de kerk:
Het vaste vrouwtje zette Frank
voorgoed aan de deur.
Het wordt een zware tijd.
Een mens kan zo moeilijk alleen verder.
Denkt hij, want hij heeft het nooit geprobeerd.
In veler gevallen, zoals hier bijv. Frank,
gaat het om de vrees,
voor een confrontatie
met de persoonlijke woestijn bij nacht,
het thuiskomen, zeg maar.
Voor de poen,
als troost,
ter verstrooiing
en om uit de kroeg te blijven
nam Frank een tijdelijke baan
bij een autobumperbedrijf.
Hij moet er autobumpers keuren.
De man achter hem aan de ketting
moet dan weer Franks keurwerk keuren etc.
Tijdens het wachten op het volgende dozijn
moeten de arbeiders recht blijven staan.
Frank vindt dat belachelijk,
net zo goed kan een mens even gaa zitten.
Je hebt een contract getekend, zeg ik hem
en om de veertien dagen krijg je stipte je poen.
Als de werkgever vindt dat jij voor die poen
tijdens het wachten op de volgende reeks
autobumpers recht moet blijven staan
dan is dat zijn volste recht en bovendien
heb je je door een contract te ondertekenen
akkoord verklaard met het punt waarin
wordt gestipuleerd dat je tijdens het wachten
op een volgende lading autobumpers
moet blijven rechtstaan.
Frank vindt het maar niks,
nu hij zijn dochters niet meer zal zien.
De meeste energie steekt hij
in het omzeilen van zijn
contractuele verplichtingen en het saboteren
van zijn eigen werk.
Gewoon doen wat van hem wordt verlangd
zou zijn bestaan verlichten
maar dat kan nu even niet,
nu hij zijn dochters niet meer zal zien.
Hoe welwillend we de zaak ook bekijken:
het bestaan blijft een fuik vol radelozen.

HYPOTHALAMUS

Een bekende
aan de jenever.
Hij zegt: 'Val mij aan.'
Ik zeg je bent geen partij,
zo dronken daar.
Hij zegt: 'Val mij aan.'
Ik zeg
was je nuchter
je gad mij gelijk.
'Ik ga naar huis,' zegt hij.
Ik zeg
doe dat.
'Wie ben jij?' vraagt hij
beneveld.
Daar kom je vanavond
niet meer achter.
'Val mij aan,' zegt hij,
'wie ben jij?'
Je zal het nooit kunnen
onthouden
zeg ik
en ik ga.

Emiel Willekens

ANDERS EN EENDER

Louisa, omhels ik u innigst
dan omhels ik ze allen
die ik lief heb
Begrijp: ook allen die ik
lief heb gehad
tot de jongen toe
die mij per riksja
half blootvoets door
de hitte van New Delhi reed
Liefde is niet iets
dat vervluchtigt in de tijd
Ze komt ze is er ze blijft
Geen gevoel
dat sterker beklijft

DE LENIGE VLOEITE

van de oude Schelde
in Weert daar gaat
niets boven
behalve wellicht
wat winterzon
wat blauw en
witte wolken
en verder niets
dat er nog nodig
is

Ezra de Haan

HUIS IN DE HEUVEL.

Het huis in de heuvel
Draagt amper nog een dak.
Geen gemak valt te bekennen
En ijzer roest in golven.
Tussen nok en witte balken
Ruik ik gras, het wilde kruid
Zie ik vloerdelen, de muur
De gebroken, houten hark
Rieten manden in verrotting.
Geen genade valt te verwachten
Van natuur en ook de tijd:
Wind, de vogel die langs glijdt.
Alleen de deur staat overeind
Houdt zulke vreemden buiten.

HET VEE VAN WANG.

Ledenpoppen waren het.
Onthand zonder hun armen.
Terracotta bewaarde
Terwijl houtwerk verging.
Polychromie kleurt wangen
Brenkt leven aan herinnering.

De vierde keizer en Wang,
Separaat van hem begraven
Verkozen koeien en kippen
Boven krijgers op paarden.
Een mausoleum vol dieren
Symbool voor eeuwige vrede.

In een altijd durende buiging
Toont zich zijn hofdame.
Wit als een dode, haar gelaat.
Met gracieus geplooid mond
Zwijgend zoals ze toen zweeg.

F. Starik

HET BOEK VAN HET BEEST

Hij ademde. Zijn bek een amalgaam van ijzer
lang vergeten etensresten, gratis bier, gemengd
met tan tan tandpasta van zes uur geleden.
Hij was volkomen zen vandaag.

Hij zong zijn lied bij het fonds, zijn lied, het fonds
waar hij geweldig was, van jezelf zeggen dat je geweldig bent.
Hij deed waarvoor ik geboren ben. Scoorde compliment op
complimentje. Dus nu was hij gelukkig.

Deze man, een ventje, op de toppen van
zijn kunnen. Dichterbij komen, wat is dat?
Kwam thuis, schreef op. Daarna pas verwijderde
hij zich van zijn jas, omdat hij moest pissen.

Hij zou zichzelf zijn eigen lot nog gunnen.
Dat was nog eens iemand van wie men voluit
kon genieten. Iemand die uitlaat, zonder een hond
te missen. Dat grenst aan de perfectie.

Het fonds dat hem mogelijk maakt vond alles
mooi gezongen, met zijn mond. Zie hem gaan,
hij wankelt door de storm, hij wandelt in de zon

OKAPI

Toen God de wereld schiep en alle rare dieren
vergat Hij de okapi niet. Bedacht een goedkoper
soort giraf. Of de okapi zich schaamde
voor zijn lange tong of gewoon verlegen was

hij hield zich eeuw na eeuw verborgen.
Diep in het woud. Honderd jaar geleden
werd de eerste okapi door een mens gezien,
gevangen, in een dierentuin te kijk gezet.

Ook deze morgen wacht hij, lusteloos
en alleen, in een hoek van zijn verblijf
op zijn enige bezoeker, die om hem lacht.

's Nachts ligt hij op de koude vloer
en weent en weent, met heel zijn lijf.
Likt zijn eigen oor. Niemand die het merkt.

REIZIGER

De trein terug. We worden omgeleid.
Dan kom je langs het huis. Het huis
dat wij ons droomden. Het wordt allang
door anderen bewoond.

Het huis bleef staan, blijft achter
tot ook die droom zal zijn vervlogen
de trein niet meer wordt omgeleid
of niet met mij erin, wij van elkaar

bevrijd. Terwijl de trein versnelt
ik in mijn kleine boekje schrijf
pelt achter mij een medereiziger
een lang geleden hard gekookt ei.

Het kraken van de schil, zwavel
die naar buiten wil. Gesmoord,
banaal, gekookt, nooit uit de kalk
gekropen troost van vreemden.

SONGLOED

Noem ons deelgenoot. In feite
delen we niets, roepen hallo en goed
maken ons weer haastig kwijt
en uit de voeten.

Zie dit niet als spel, we moeten wel.
Glanzend gepoetst staan we in de schaduw
aan de rand van de kuil, met bladeren bedekt
en smalle takken: zo houden we ons schuil.

Wij, zeg ik, wij, maar ik bedoel meer jullie.
Niet ik, in mijn dunne schil, ik wil
altijd in het licht verblijven.

Ik zoek de zonzij van de straat.
Een lach die schalt. Een harde droge hoest.
De weg die afloopt naar een ijzeren afvoerput.

Inge Bak

OP DE KLIPPEN

Had ik al gezegd

had ik al

had ik je gezegd:

Dat die vissersboot op het droge

kantelend tegen naar kokkels

wroetende kleipoten, een beukelaar is

Hoe mooi ik het vind als

iets vastloopt, steenkoude kuiten

daar buiten op het drasse wad?

Zie het water dat komt en

gaat, steeds opnieuw

een wal opwerpt

op zoek naar weke delen.

Mark Meekers

LAATSTE LICHT

daar ligt een vader, strijkplankstijf
met uitgestreken gezicht, zoveel van mij
als van de aarde. *niets gaat verloren* denk
ik dan. mijn tranen zijn in kannen en

kruiken, maar olé-luja, daar gaat god al
met het lijk aan de haal. voor je het weet
ben je overvleugeld door engelengefladder,
dies illa en dies meer, loop je in de muil

van troostwoorden en illusies. er is geen
stuurman boven de wolken, enkel stuurloze
storm en prachtige willekeur. geen deuren
op een kier. alle schutbladen gevallen,

onder het dekschild uit, weerloos naakt
in het heelal: een panische kikker, een
geschoren ijsbeer. het verschil tussen
dit creperen en cremeren: een lucifer.

MORBIDE ZOEN

hij heeft voor de zwartgeveerde engel
gekozen, gruwel en gratie schoon gepraat,
moord in droom gekanteld, hel de hemel
ingeprezen, gezondigd tegen al te goede

zedes, maar geen kwaad bedreven. hij,
travestiet van het transcendentale roept het
tegenbeeld aan, komt de afspraken met het
licht steeds na, geeft de vrouw 'n lichaam.

hoeveel naakter dan bloot zij is met een
pluimenhoedje op. hoe snel een morbiede
kus de betovering breekt, crinoline tot krip
krimpt, een lijf aan knoken is verknocht.

hij tekent met inkt uit galwesp en angst
gewreven, zet de deur op het duister open,
het hiernamaals op de tocht. een wiek
wuift hem met een zwavelgeel handje uit.

Bij de etsen "Les baisers morts" ("De dode kussen")
en "Mors syphilitica" van Félicien Rops

Wim Hofman

DE VOGEL TOCH

Laten we nu denken
broeders en zusters

aan de kleine vogel Toch
die niet bestaat en ook nooit

bestaan heeft en genoeglijk lijkt
te leven in een onmogelijk bos

de bomen zijn opgebouwd uit louter
luchtbellen die heldere klanken geven

als ze losjes openspringen
wanneer de vogel in ze pikt

en dat doet hij maar wat graag
en zo dikwijls als hij maar kan

de bomen groeien steeds aan
voor elk luchtbelletje dat openspringt

komen er tien twintig terug
de bomen zijn drieduizend honderd miljoen

meter hoog en zeer zeer oud en staan op water
hun wortelvoeten bewegen in de maat

op de maat van de golven geen idee
waarheen dit verhaal gaat

tot nu toe kent het geen kwaad
het gaat vrolijk door

de bomen groeien steeds aan
en de vogel pikt voor zijn plezier en het onze

nu eens hier dan eens daar om zich heen
en zo klinken non-existente tonen

sommige luidkeels groen als schimmelvuur
andere intens wit of groengeel als een citroenzuurvlinder

of diepblauw als een superlome liefdesnacht
nooit nooit komt het storend ochtendrood

en bij elke klank die opspringt
voegt de vogel een verrassende

bijpassende klank toe
wat hij zoekt is een ongelooflijk

hoge onbestaanbaar zuivere noot
vindt hij die dan pikt hij zich dood

die kleine vogel Toch
die kleine vogel Toch

ZOMER

Episode uit een jeugd

- a. Het was een stoffige zomer.
- b. Het kwam door de bedwantsen.
- c. Het werden zweren.

Je moet niet krabben, zei mijn zus.

Het was ver naar het dennenbos.
Ten minste acht kilometer
lopen. Honderdmiljoen vliegen
vlogen daar in wanorde
rond. Ze wegslaan. Ze wilden
steeds in onze buurt zijn,
aan onze lippen likken, in onze ogen zitten.
Ze wegslaan. Ze wegslaan hielp niet.

Onze hond blafte naar zijn eigen schaduw,
en hapte naar de vliegen. Hij was
donkerder dan zijn schaduw.
Zus liep op blote voeten. Mieren
staken in een slordige rij het pad
over. Ze kropen op een hagedis.
Hij was misschien verlamd
door ontelbare drupjes mierenzuur.
Zenuwpezen. Ze wegslaan.
Een stuk staart was er al af. Het was nergens
te bekennen.
Zus droeg een vleeskleurige bh.

Jij gaat in een vennetje, zei ze.
Daar zitten verse bloedzuigers in.
Die zijn goed voor je benen.
Vanavond doe ik er pleisters op.

Aan de hemel een vleeskleurige zon.

Ik liep een vennetje in.
Het donkergrijze water kwam net
niet tot aan mijn knieën. De hond
holde door het water, stond
opeens stil om te drinken.
Ik dacht aan de vliegen
die nu rondzwommen
in maagwater.

Ik bewoog mijn tenen
in de zachte modder
op de bodem. Ik wachtte
op de bloedzuigers.

En keek
of de zon
al zakte. Nee.
Hij wachtte
net als ik.

Een kinderzomer duurt
een eeuwigheid.

Hans Wap

KONIJN

veel liever nog
vanuit de duinpan

naar een stoverij
met wortels, uien, wijn

en lenteknollen
dan in zo'n hokje

op 't balkon
vaak nog alleen

dat is pas triest
geen aanspraak

en geen partner
voor de dingen

waar een konijn
zo goed in is

HET ZAL WEL

het zal ongetwijfeld
van invloed zijn geweest
op de vorming
van de roerselen van mijn ziel

het feit
dat ik geen broer had
die jong is gestorven
geen ouders
die mij door alle kamers
van het huis sloegen
geen vader die het leven liet
op de bodem van een jeneverfles

dat ik niet
over een gokverslaafde hond beschikte
of een dislectisch konijn
dat de kerstkaarten niet overleefde

dat ik drie maaltijden
per dag kreeg voorgeschoteld
en een alleraardigste moeder had
die mij na school opwachtte
met thee en zelfgemaakte koekjes

het zal ongetwijfeld
van invloed zijn geweest
het toen
op het nu

en als het waar is
dat een barre
en ongelukkige jeugd
de voorwaarde is
voor een groot dichterschap

dan zal ik de harp in de hoek smijten
de lier aan het lemmet rijgen

dan zal ik tot de tanden bewapend
tegen het verleden

de handdoek in de ring werpen
feilloos en welgemikt

ik zal mijn gezicht in mijn jas verbergen
de kraag boven de kruin

ik zal denken aan een ver oord
dat niet per fiets bereikbaar is

wo alle interpretationen des tragischen
unzureichend sind

Arnout Rigter

DE DWARSLOPER

zij volgen de juiste leefrichting: immer trapopwaarts
zij cultiveren elkaar een tegenwind in de rug

geluiddichte tussenschoyten maken ieder
tot elkanders onmerkbare medewerker. misschien
stappen ze er uit zelfbehoud een tandje bij op

gewichtstoename maakt de tred effectiever
ze studeren hun bagage vol molendiploma's,
vullen rugzakken met stenen, brillen en andere bedenksels

tot de zwaarste zijn enkelgrenzen nadert, omkeert
en als vanzelf een antistap omlaag zet

deze dwarsloper krijgt een neutraliserende pas:
zijn gewicht wordt voer voor de drift
in andermans bovenbenen

hij ziet zich nu door eigen voetstappen omringd
er duizelen hem onderstebovenbeelden
hij zoekt een vloer om stil te staan

maar in constante aardverschuiving
brengt stilstand hem uit evenwicht

OVER HET WERKWOORD -RUGZAKKEN-

bodem is langgeleden voor hem
vanuit een hoogliggende verdieping
telt hij wolken voor het slapen gaan

beneden ziet hij kruinen
van stropdragers
aan hem voorbij waaien

hun gestaltes zijn opgeheven vingers
die in zijn blik priemen:
wij tellen mee

hij noemt het diepgang
door zijn rug te zakken
op sofa's geraniums te tellen en

functionarissen uit te buiken
hij zegt: *ik dwarsloper ben*
de honger in de bovenbenen

van de onderburen,
die tredmolenaars, alleen ik
weiger te bukken en

weiger te verhuizen want
en geamputeerde middelvinger
is betekenisloos

Estelle Boelsma

ALS ER EEN MAN op de brug stond, dan
stond er een man op de brug. als er lakens
op je bed lagen, dan lag je eronder. toen het
winter werd, pikte de winter je kleuren in.

ik hoor kinderen zingen vanuit een andere
straat dan gewoonlijk, ik vang slierten kant met
een schepnet. een ander zou het sneeuw noemen.

ik wil zo transparant zijn als kristal, ik wil
fractalen tellen aan elke kant van mijn lichaam.
ik wil sneller gaan dan een willekeurig atoom.
zou ik dan uitdijen of inkrimpen?

ik zie liever een vrouw op de brug dan een man, zichzelf
vasthoudend aan de reling, mag ze vallen?

TRAAG SLA IK de lakens terug, ik ga mijn bed niet uit
de natuur hier zal me afmaken

de trap steil onbedwingbaar beneden is niet wat

boven is. beneden is een taal van hypochondrie
beneden ben ik volgeling en afgezant. daar
vind ik alleen een verminkt feestmaal

en nutteloze ruimtes; uitgedeind, verkleind en traag
kabbelend gaan ze, een habitat van leprozen – een misvatting
die geen weerga kent.

suikerestafette: we verkleden ons voordat

het gelag insluipen we zingen niet bij maanlicht ook niet
als je een andere kamer ingaat

GEASFALTEERD de zinnen een bijzaak, je loopt totdat
je tierend bij me terugkomt vervolgens laatdunkend de stad ingaat.

een paar passen vooruit
allegorie van mij achterna. ik

opereer een lied het crescendo een terugwijkend schip.
een ruim zet woorden in.

als ik weer met mierzoete glacékoeken aan kom dwalen, als we teveel

schijnbare raamkozijnen de hemel in zien prijken.
de afstand is gigantisch

van het asfalt een ramp

een mirakel een zinnebeeld wegvarend de slaap

Charles Simic

(vertaling: Joris Iven)

STEEN

Ga binnen in een steen,
Zo zou ik het doen.
Laat iemand anders een duif worden
Of knarsetanden met tijgertanden.
Ik ben gelukkig een steen te zijn.

Van de buitenkant is de steen een raadsel:
Niemand weet hoe op hem te reageren.
Maar binnenin moet het fris en rustig zijn,
Zelfs wanneer een koe er met volle maag op trapt,
Zelfs wanneer een kind hem in de rivier gooit;
De steen zinkt, langzaam, onverstoord
Tot op de rivierbodem
Waar de vissen er komen op kloppen
En luisteren.

Ik heb er vonken zien van af vliegen
Wanneer twee stenen tegen elkaar worden geslagen,
Dus misschien is het uiteindelijk toch niet donker binnenin;
Misschien schijnt er een maan
Ergens vandaan, als vanachter een heuvel –
Net genoeg licht om het vreemde schrift
Te ontcijferen, dat de sterren in kaart brengen
Op de binnenmuren.

DE GEDEELTELIJKE VERKLARING

Lijkt al een hele tijd geleden
Dat de kelner mijn bestelling kwam opnemen.
Groezelige, kleine lunchgelegenheid,
Buiten viel de sneeuw.

Lijkt alsof het donkerder is geworden
Sinds ik laatst de keukendeur hoorde
Achter mijn rug
Sinds ik laatst iemand
Op straat zag lopen.

Een glas ijswater
Houdt me gezelschap
Aan deze tafel die ik zelf koos
Bij het binnenkomen.

Een een verlangen,
Een ongelooflijk verlangen
Om de praatjes
Van de koks
Af te luisteren.

HEMD

Om erin te komen
Zoals het daar ligt
Gekreukeld op de vloer
Zonder ook maar één plooi te beroeren

Met eerbied
Voor de wijze waarop ik het neergooide
Gisterenavond
De wijze waarop het er toevallig is terecht gekomen

Bijna in staat
Om de onmogelijke draaiingen uit te voeren
Nu terugplooiend
Door een dichtgeknoopte mouw

BESPARINGEN

Van het kapje
Van een half stuk
Zwart brood
Maakten ze een kinderhoofd

Kind, zeiden ze,
We hebben niets voor de ogen,
Niets over voor de oren
En de neus.

Alleen een mes
Om een insnijding te maken
Waar je mond
Zou moeten zijn.

Je kunt grijnzen,
Je kunt eten,
De kruimels
In onze gezichten spugen.

EENVOUDIGE TECHNIEKEN

De immense technische problemen
Waarmee je zal worden geconfronteerd als je jezelf probeert te kruisigen
Zonder assistenten, katrollen, tandraden,
En andere knappe mechanische toestellen –

In een kleine, lege, witte kamer,
Met alleen een lospotige stoel
Om de hoogte van het plafond te bereiken –
Alleen een schoen om de nagels in de kloppen.

Om niet te spreken ove het naakt zijn voor de gelegenheid –
Zodat iedere rib en spier duidelijk zichtbaar zijn.
Je linkerhand er al in gespijkerd,
Alleen de rechter om het zweet mee af te vegen,

Om jezelf te helpen tot bij een peuk
In de overvolle asbak,
Je zult het echt niet klaarspelen om hem aan te steken –
En de nacht komt, de nacht die zoeft.

